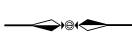


מסורת הש"ס

א) [יומא עה:ז], ב) [עי' תוס' יומא יח: ד"ה יחודי וכו' אריכות בסוגיא דהכא],



גליון הש"ס

רש"י ד"ה בל לי יום, עי' מגילא ס' תרי"ג ס"ק י"ב:

בתולה נשאת פרק ראשון בתובות

וּפּוֹרֵשׁ. ויקברו את המת מיד דכיון דחלה עליו חתונה הויא לגביה כרגל ולא אתיא אצילות וחיילא ונוהג שצעת ימי המשתה כו': **וכל אותן הימים**. של ימי המשתה ושל אצילות: **הוא יאן כו'**. ואין מתיחדין זה עם זה שמא יבעול ואכל אסור בתשמיש המטה דליפסין

באלו מגלחין (מו"ק דף טו:) ואף בשצעת ימי המשתה שהן כרגל נוהג הוא אצילות של דברי זינעא דהיינו איסור תשמיש כדלקמן: **ואין מונעין**. בשביל האצילות אין אוסרין עליה תכשיטיה שלא תתגנה על צעלה: **כל שלשים יום**. ואע"פ שהן ימי אצילות לשאר בני אדם וכל שכן משלשים ואילך: **דלינא איניש דערט**. אס' יפסידו מה שהבינו: **שנתן מים על גבי צמר**. שזו אינו ראוי למוכרו במקולין: **צכר**. שכיחי אינשי טובא ויש קופצים הרבה: **אלא דרז חסדא**. דמפליג בין נתן ללא נתן: **היכי משכת לה**. לא צכרך ולא צכפרי: **דמפקא מכרך ומפקא מכפר**. מוואלה מכלל כרך ומוואלה מכלל כפר. גדולה מכפר וקטנה מכרך: **תניא כרז חסדא**. דמוקי לה צנתן מים על גבי צמר: **וכן מי שפירסה אשמו נדה**. כניסתה לחופה: **הוא יאן כו'**. ואין נאמנין זה עם זה: **בין כך ובין כך**. בין יש אונס בין אין אונס: **לא יבעול**. צעילה ראשונה: **לא צערז שצם כו'**. צליל שצת מפני שטובה חבורה: **ולא צמו"ש**. לקמן [ע"ב] מפרש: **מסייע ליה**. הא דקתני דאסור בתשמיש בשצעת ימי המשתה שהן לו כרגל: **של זינעא**. שאינו יוכר לצריות שהוא אכל בכך: **לא שנו**. דאין נאמנין להתייחד: **אלא שלא צעל**. דתקיף ליה יצריה: **דצבעל עסקינן**. דקתני צועל צעילת מנזה לפני קבורת המת: **כי קאמר**. רבא לא שנו אפירסה אשתו נדה קאמר דכיון נדה חמורה צעל מהימן עלה דלא אתי לזלוזי באיסור כרת: **הא וכן קסני**. קס"ד אכולה מילתא דאצילות מדמינן ליה וצאצילות דבעל עסקינן: ה"ק

ובועל בעילת מצוה ופורש ונוהג שבעת ימי המשתה ואחר כך נוהג שבעת ימי אבילות וכל אותן הימים הוא יאן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים ^בואין מונעין תכשיטין מן הכלה כל שלשים יום ^בודוקא אביו של חתן או אמה של כלה דליכא איניש דמרח להו אבל איפכא לא אמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא לא שנו אלא שנתן מים על גבי בשר אבל לא נתן מים על גבי בשר מזודבן אמר רבא ובכרך אע"פ שנתן מים על גבי בשר מזודבן אמר רב פפא ובכפר אע"פ שלא נתן מים על גבי בשר לא מזודבן ואלא דרב חסדא היכי משכחת לה אמר רב אשי כגון מתא מחסיא דמפקא מכרך ומפקא מכפר תניא כוותיה דרב חסדא יִהירי שהיה פתו אפויה וטבחו טבוח ויינו מזוג ונתן מים על גבי בשר ומת אביו של חתן או אמה של כלה מכניסין את המת לחדר ואת החתן ואת הכלה לחופה ובועל בעילת מצוה ופורש ונוהג שבעת ימי המשתה ואח"כ נוהג שבעת ימי אבילות וכל אותן הימים הוא יאן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים וכן ^במי שפירסה אשתו נדה הוא יאן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים ^בואין מונעין תכשיטין מן הכלה כל ל' יום בין כך ובין כך לא יבעול לא בערב שבת ולא במוצ"ש אמר מר הוא יאן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים מסייע ליה לרבי יוחנן דאמר רבי יוחנן יאע"פ שאמרו אין אבילות במועד אבל דברים של זינעא נוהג דרש רב יוסף בריה דרבא משמיה דרבא ה"ל"ש אלא שלא בעל אבל בעל אשתו ישנה עמו והא הכא דבבעל עסקינן וקתני הוא יאן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים כי קאמר יאפירסה אשתו נדה הא וכן קתני הכי

ד.

בוּעַל בעי"ת מצוה ופורש. קודם שיקצר המת אצל לאחר שנקצר לא כדאמרין בסמוך דברים של זינעא נוהג ודייק לה מדקתני כל אותן הימים הוא יאן בין האנשים כו' מיהו מרישא דהכא לא ה"מ למידק דדוקא כשהמת צחדר הוא דשרי צעילת מנזה דמזני לדחויי דצועל צעילת מנזה היינו אפי' לאחר שחל עליו אצילות אצל קשה לרשב"א אמאי לא דייק מדקתני פורש מכלל דנוהג דברים של זינעא מדלא התיר אלא צעילת מנזה דוקא ואורי"ד דהמ"ל פורש משום דס בתולים כדאמרין בפ' תינוקת (נדה דף סה:) אצל מהוא יאן בין האנשים דייק שפיר דהוי משום אצילות דאי משום נדות כיון דצעיל אשתו ישנה עמו כדאמר רב יוסף בסמוך ועוד דכל אותן הימים משמע דצכולהו הוי חד טעמא דהיינו משום אצילות והשתא מקילינן טפי צלנינות דאורייתא מבאצילות דרבנן מידי דהוה אצעילת סנדל ועטיפת הראש וכפיית המטה: **בעי"ת מצוה**. קרי לה צעילת מנזה משום דכתיב כי

צועליך עושיך ואמר' (סנהדרין דף כג:) אין אשה כורמת צרית אלא למי שעושה אותה כלי ועי"י כך מידבק צה וצאץ לידי פריה ורביה ולהכי קרי לה לצעילה ראשונה צעילת מנזה: **אבל איפכא דא**. וה"ה אס' אצלים מחמת שאר קרובים

תימה דלמר צפ"ג דמועד קטן (דף כג. וסס) מתה אשתו אסור לישא עד שיעברו ג' רגלים ואס' אין לו צנים מותר לישא לאלתר משום פריה ורביה הניחה לו צנים קטנים מותר לישא לאלתר משום פרנסתם והכא אמר אצל איפכא לא ומשמע דצאץ לו צנים עסקינן מדקאמר דליכא דטרס להו משמע דצנחור איירי וי"ל דלאלתר לאו דוקא אלא כלומר מותר לאחר ז' ומיהו לצועל אסור עד לאחר ל' כדמוכח צמר הכי צמעשה שמתה אשתו של יוסף הכהן ואמר לאחותה צצית הקצרות זאז ופרנסקי צני אחותיך ואעפ"כ לא צא עליה עד זמן מרובה מאז זמן מרובה שלשים

יום מכלל דכנסה תוך ל' ותוך שצבה ודאי אסור כדמוכח הכא ומה שאמר לה צצה"ק לא היה זה כניסה אלא שידוכין צעלמא ונראה לר"י דודאי אותו שיש לו צנים קטנים מותר לישא תוך ל' כדמשמע צעוצדא דיוסף הכהן אצל אותו שאין לו צנים כלל אסור לישא עד לאחר שלשים כיון שאין יכול לצועל תוך שלשים וכן משמע צמס' שמחות (פ"י) דתניא צד"א כשיש לו צנים גדולים אצל אין לו צנים או שיש לו צנים קטנים מותר לישא אחרת לאחר ל' משמע דאסור אפי' לישא תוך שלשים ואע"ג דיש לו צנים קטנים מותר לישא תוך שלשים מ"מ נקט אחר שלשים משום אס' לו צנים ור"ת ר"ל דצאץ לו צנים אפי' לצועל שרי תוך שלשים אחר ז' משום פריה ורביה וההיא דשמחות אינה מתיישבת כפי' ונראה דביש לו צנים קטנים שרי לישא ואפי' אס' היא נמי אצילה מפני שמפרנסת צניו ואע"פ שאפשר באחרת כדמוכח צעוצדא דיוסף הכהן שהיתה אצילה מאחותה ומיהו אין כל כך ראייה דשמא שאני התם לפי שהיא תרחם על צני אחותה יותר מאחרת ואע"ג דתנן צפרק החולץ (יבמות דף מא. וסס) כל הנשים יתארכו חוץ מאלמנה מפני האיצול ולא מפליג מידי משמע שאסורה אפי' למי שיש לו צנים קטנים כשהיא אצילה התם משום דבלאו הכי אסורה דלריכה להמתין ג' חדשים משום הצנחה ואור"ת דאפי' מתו אציו ואמו יכול לנכנס אחר ל' והא דלמר' במועד קטן (דף כג:) על כל המתים נכנס לצית המשתה אחר ל' על אציו ועל אמו אחר י"ב חדשים ה"מ בשאר שמחות אצל לישא אשה שהיא מנזה יתירה מותר ואפי' יש לו צנים משום שנאמר (קהלת יא) צבקר זרע [את] זרעך ולערב אל תנח ירך והציא ראייה מדתניא סתם כל ל' יום לנישואין ולא מפליג צין אציו ואמו לשאר קרובים משמע דצכולהו לאחר ל' מותר וה"ר יוסף הציא ראייה לדבריו דתנן במסכת שמחות (פ"ט) צהדיא על כל המתים אסור לילך לצית המשתה עד שיסלימו ל' יום ועל אציו ועל אמו אסור כל שנים עשר חדש אא"כ היה של מנזה אלמא שרי בכל משתה של מנזה וז"ע אי קאי נמי ארישא ושרי אפי' תוך ל' יום: **כגון מתא מחסיא**. תימה רב חסדא מאז דוחקיה לאוקומי צנתן מים על גבי צמר נוקמה צכפר אע"פ שלא נתן מים על גבי צמר ויש לומר משום דניחא ליה לרב חסדא לאוקמה צרוז עיירות שהן צינויות וה"ק כגון מתא מחסיא ורוז עיירות ומש"ה נקט נמי צצרייתא דמייתי ונתן מים על גבי צמר משום דאיירי צרוז עיירות: **מסייע ליה לר' יוחנן כו'**. מועד וחתן משוה אותן כצ"מ כההיא דתניא צפ"ק דמועד קטן (דף ז' וסס) חתן שנוגד צו נגע נותנין לו ז' ימי המשתה לו ולאיצטלימו ולכסותו וכן צרגל נותנין לו כל ימות הרגל: **אבל דברים של זינעא נוהג**. כי חובה לעשות כן ולא רשות מדמייתי סייעתא מן הצרייתא וא"ת רב ושמואל דלמר' צפרק צתרא דמועד קטן (דף טד.) דתשמיש המטה בשבת של ז' ימי אצילות רשות תיקשי להו צרייתא דהכא ואין סבירא לחלק צין מועד לשבת ומקילין בשבת טפי אלא נראה לר"י דרב ושמואל מכלגי צין חתן למועד ושבת אצל קשה דכל אותן הימים הוא יאן צין האנשים משמע אפי' בשבת ופסקו ה"ג כר' יוחנן ופירשו אע"ג דקיימא לן כדברי המיקל באצל ה"מ צתנאי אצל באמוראי לא ואורי" דודאי נראה דהלכה כר' יוחנן מדלמר הש"ס הכא מסייע ליה לר' יוחנן: והלעזת

עין משפט נר מצוה

א ב מיי פ"ח מהל' אצל הל' ח סגנו עשין צ טוש"ע יו"ד ס' שמש וס' שפג סעי' צ גרד אלפס כאן ובמ"ק פ"ג דף לזא.

י ג מיי וסגנו שס טוש"ע שס ס' שפג סעי' ו:

יא ד מיי פ"י שס הל' ג סגנו שס טוש"ע שס ס' שפג סעי' צ געי' כ"מ:

יב ה ו מיי פכ"צ מהל' אסוריה צילה הל"א סגנו לאוין קב טוש"ע אה"ע ס' ככ סעי' א וטוש"ע יו"ד ס' שפג סעי' צ:



תוספות ר"ד

אמר רפרם בר פפא א"ר חסדא לא שנו אלא שניתן מים ע"ג בשר אבל לא ניתן מים ע"ג בשר מיוחדן. אמר רבא ובכרך אע"פ שניתן מים על גבי בשר מיוחדן. א"ר פפא ובכפר אע"פ שלא ניתן מים ע"ג בשר לא מיוחדן. ואלא דרב חסדא היכי משכחת לה כגון מתא מחסיא דמפקא מכפר ומפקא מכרך: אמר מר הוא יאן בין האנשים וכו'. מסייע ליה לר' יוחנן דאמר ר"י אע"פ שאמרו אין אבילות במועד אבל דברים שבצנעה נוהג. פי' ז' ימי חתונות כשבעת ימי הרגל הן לו. ומפני שתשמיש המטה הוי דבר של צנעה שאין בני העולם מרגישים אסור: דרש ר"י ברי' דרבא משמיה דרבא לא שנו אלא שלא בעל שיצירו תוקפו אבל בעל אשתו ישנה עמו בבית. והא הכא בבעל עסקינן וקתני הוא יאן בין האנשים וכו'. כי קאמר ר"י אפירסה נדה. והא וכן קתני ה"ק וכן מי שפירסה אשתו נדה ולא בעל הוא יאן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים פי' אבל [בעל] כל נדה דעלמא מתקיים בעלה בבית וכשמת אביו של חתן או אמה של כלה צריכי שימור: